

Van: Jorien Fase
Telefoon: 14010

Ons kenmerk: M2309-1242 - 23bo007978
Bijlage(n): 1

Onderwerp: Digitale Inclusie

Datum: B&W 24 oktober 2023

Aan de gemeenteraad

Gevraagd besluit:

Wij stellen u voor:

1. Kennis te nemen van het programmaplan Digitale inclusie.
2. De volgende motie en toezegging als afgedaan te beschouwen:
 - Motie 'Onderzoek Cyberbank Rotterdam' (21bb16306)
 - Toezegging 'Digitale inclusie' (22bb007154)
 - Toezegging 'Bestrijding desinformatie' (23bb002366)

Op welke gronden deze brief? /Waarom nu voorgelegd?

In het coalitieakkoord 'Eén stad' staat dat iedere Rotterdammer mee moet kunnen doen aan de samenleving. Een onderdeel hiervan is dat Rotterdammers toegang hebben tot digitale voorzieningen en weten hoe deze te gebruiken. Hierbij bieden we u het bijgevoegde programmaplan Digitale inclusie aan, waarin we onze ambities hierover uiteenzetten. Zodat iedereen die dat wil, de mogelijkheid krijgt om ook digitaal mee te doen.

Relatie met het coalitieakkoord/ collegewerkprogramma/ eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Het programmaplan Digitale inclusie is een uitwerking van de in het coalitieakkoord 'Eén stad' opgenomen ambitie om te zorgen voor kansengelijkheid. Iedere Rotterdammer moet mee kunnen doen aan de samenleving. Het vergroten van digitale inclusie draagt daaraan bij. Ook is met het programmaplan Digitale inclusie verdere uitvoering gegeven aan:

1. de motie 'Onderzoek Cyberbank Rotterdam (21bb16306)
2. de toezegging 'Digitale inclusie' (22bb007154)
3. de toezegging 'Bestrijding desinformatie' (23bb002366).

Toelichting

Volgens cijfers van het CBS beschikt meer dan 20% van de Nederlanders tussen de 16 en 75 jaar niet over digitale basisvaardigheden¹. Omdat Rotterdam relatief veel mensen heeft met weinig inkomen² en problemen met taal³, is het aannemelijk dat ook een aanzienlijk percentage Rotterdammers moeite heeft om digitaal mee te komen en niet over digitale basisvaardigheden beschikt.

¹ <https://www.cbs.nl/nl-nl/nieuws/2022/19/nederland-europese-koploper-digitale-vaardigheden>

² <https://digitaal.scp.nl/armoedein kaart2019/waar-wonen-de-armen-in-nederland/>

³ [Beleidskader Basisvaardigheden 2023-2026 Rotterdam Vaardig Verder, Beter in taal, rekenen en digitale vaardigheden](#)

Terwijl we juist leven in een wereld waar digitalisering toeneemt en invloed heeft op hoe we communiceren, werken, leren en met gezondheid omgaan. Sommige mensen profiteren van deze ontwikkelingen, maar anderen ervaren juist problemen door de digitalisering.

We willen echter gelijke kansen voor alle Rotterdammers, waarbij toegang tot digitale middelen en digitale vaardigheden belangrijk zijn. Daartoe werken we met verschillende mensen en organisaties samen om ervoor te zorgen dat iedereen die dat wil, mee kan doen in de (digitale) maatschappij. Ook het positief inzetten van algoritmen in maatschappelijke vraagstukken en het voorkomen van verkeerd gebruik, draagt bij aan gelijke kansen en is tevens onderdeel van onze ambitie.

Om deze ambitie te realiseren, hebben we in het programmaplan Digitale Inclusie drie doelstellingen geformuleerd:

- 1) Vergroten van het bereik van digitale inclusie- initiatieven
Het doel in deze aanpak is om samenwerking tussen verschillende groepen en organisaties in Rotterdam die werken aan digitale inclusie te bevorderen, zodat Rotterdammers beter worden geïnformeerd over de mogelijkheden om ondersteuning op het gebied van digitale vaardigheden te ontvangen en passende ondersteuning vinden. Dit heeft als gevolg een toename van het bereik, de effectiviteit en daarmee de impact van digitale inclusie initiatieven in de stad. Om dit te bereiken creëren we overzicht en zorgen we voor afstemming van initiatieven op het gebieden van digitale inclusie.
- 2) (Helpen) zorgen voor veilig werkende apparaten en internettoegang
De tweede doelstelling is ervoor zorgdragen dat meer Rotterdammers toegang hebben tot veilig werkende apparaten en internet, zodat zij digitaal kunnen meedoen. Daarom bieden we overzicht in het lokale aanbod (i.r.t. de uitgifte van apparaten) en informeren we Rotterdammers hierover, zodat ze weten waar ze terecht kunnen. Dit draagt ook bij aan de effectiviteit van andere initiatieven op het gebied van digitale inclusie.
- 3) Civic AI-lab Rotterdam
Onze derde doelstelling is het betrekken van Rotterdammers die normaal gesproken niet worden gevraagd of die niet veel met technologie bezig zijn bij de ontwikkeling van algoritmen. Hiertoe zetten we een 'Rotterdams Civic AI-Lab' op, waarin we participatie op algoritmen organiseren. Dit draagt bij aan betrokkenheid van Rotterdammers, verdere transparantie, vertrouwen en helpt bij het voorkomen van onbedoelde of uitsluitende uitkomsten van het gebruik van deze technologie.

Het is hierbij belangrijk om te vermelden dat digitale inclusie ook raakt aan andere werkelden (uit het sociaal domein), omdat het invloed heeft op de kansen van mensen en hoe zij kunnen deelnemen aan de samenleving. In het programmaplan zijn hiervan verschillende voorbeelden opgenomen. Zo kan digitale inclusie onder andere helpen om armoede te bestrijden, door Rotterdammers toegang tot financiële diensten en informatievoorzieningen te vergroten. Maar het raakt ook onderwijs op bijvoorbeeld thema's als veilig omgaan met digitale media.

Tot slot

In onze stad zetten verschillende partijen zich dagelijks in om digitale inclusie te bevorderen. Zij begeleiden en ondersteunen Rotterdammers in het aanleren van digitale vaardigheden en dragen bij aan de toegang tot digitale voorzieningen. Denk hierbij onder andere aan bibliotheken, welzijnsorganisaties, scholen, vrijwilligers(organisaties) en (sociaal) ondernemers. Wij waarderen hun inzet om digitale ongelijkheid te verminderen en gelijke kansen te bieden aan alle Rotterdammers en zijn dan ook belangrijke betrokken partners.

Het komt voor dat bovenstaande organisaties vragen om ondersteuning in de vorm van veilig werkende apparaten. Dit kwam ook aan bod in de motie 'Onderzoek Cyberbank Rotterdam' (21bb16306), waarin werd verzocht om te onderzoeken of een Cyberbank in Rotterdam levensvatbaar is. Met u delen we dat het belangrijk is dat Rotterdammers toegang hebben tot veilig werkende apparaten en internet, wij hebben dit als doelstelling opgenomen in het programmaplan. Na onderzoek blijkt dat de cyberbank niet de meest effectieve oplossing is. In de stad zijn namelijk al initiatieven op dit gebied. Wij willen hierin overzicht bieden en Rotterdammers hierover informeren. In hoofdstuk 5 leest u welke acties we hierop nemen.

Eerder is door wethouder Achbar toegezegd om in het kader van digitale inclusie per brief terug te komen op de vraag over het openbaar maken van algoritmes in het Rotterdamse algoritmeregister (22bb007154). Wethouder Struijvenberg heeft u eerder een deelaafdoening doen toekomen over het publiceren van algoritmes in het register (23bb002412). Met de totstandkoming van dit programmaplan Digitale inclusie zetten we in op burgerparticipatie op algoritmen door het opzetten van het Civic AI-lab. Hiermee vertrouwen we erop dat de toezegging kan worden afgedaan.

Ook is eerder toegezegd om in het programmaplan Digitale inclusie in te gaan op de bestrijding van desinformatie (23bb002366). Zoals aangegeven, is het bestrijden van desinformatie geen gemeentelijke taak. Ondanks dat cyberveiligheid en daarmee het bestrijden van desinformatie niet valt onder de essentie van digitale inclusie, dragen gemeente en uitvoerende partijen hier wel aan bij. Zo hebben we bijvoorbeeld aandacht voor cyberweerbaarheid bij het ontwikkelen van digitale vaardigheidstrainingen, waarmee het vermogen van individuen om (on)betrouwbare bronnen te identificeren, wordt vergroot.

Wij stellen voor hiermee de motie 21bb16306 en toezeggingen 22bb007154 en 23bb002366 als afgedaan te beschouwen.

Graag informeren we u met een jaarlijkse voortgangsbrief over het programma Digitale inclusie.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

De benodigde middelen passen binnen de begroting.

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb